

Förstudie

Kontorsmateriel

Bakgrund

Nuvarande ramavtal för kontorsmateriel löper ut den 2 oktober 2027. Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet har därför genomfört en förstudie för att utreda förutsättningarna för en ny upphandling.

Förstudien visar att det nuvarande ramavtalet i stort har fungerat väl och uppfattas som ändamålsenligt av avropsberättigade myndigheter. Det framgår tydligt att det finns ett fortsatt behov av ett ramavtal för kontorsmateriel bland de avropsberättigade myndigheterna. Det nuvarande avtalet tillgodoser i stor utsträckning myndigheternas behov.

Myndigheterna och leverantörerna har delat med sig av både positiva erfarenheter och synpunkter på möjliga förbättringar.

Omsättning på nuvarande ramavtal

Nedan redovisas omsättningsstatistik avseende oktober 2023 till och med september 2024. Statistiken baseras på uppgifter redovisade av de två ramavtalsleverantörerna.

Tabell 1. Omsättning per kvartal:

Q4 2023 (SEK)	Q1 2024 (SEK)	Q2 2024 (SEK)	Q3 2024 (SEK)	Totalsumma (SEK)
18 898 720	17 541 467	16 163 604	14 230 293	66 834 084

Tabell 2. Omsättning per varukorg:

Varukorg	Omsättning (SEK)	Procent (%)
Övrigt Sortiment	44 027 523	66%
Öppen Varukorg	21 362 913	32%
Dold Varukorg	1 443 648	2%
Totalsumma	66 834 084	100%

Tabell 3. Omsättning per varugrupp:

Varugrupp	Omsättning (SEK)	Procent (%)
Pennor	13 595 784	20%
Arkivering, förvaring och sortering	8 389 233	13%
Batterier och elartiklar	7 805 877	12%
Block	7 437 250	11%
Almanackor, planering och konferensmaterial	7 159 926	11%
Skrivbordsartiklar	7 120 357	11%
Kontorsmaskiner och tillbehör	6 373 849	10%
Post, emballage och kuvert	5 544 652	8%
Datortillbehör	2 069 812	3%
Ergonomiska produkter	1 337 343	2%
Totalsumma	66 834 084	100%

Sammanfattning av myndighetsenkät

- En enkät gick ut till 216 avropsberättigade myndigheter. Enkäten besvarades av 112 myndigheter, vilket ger en svarsfrekvens på cirka 52%.
- Cirka 93% av respondenterna har avropat från det befintliga ramavtalet för kontorsmateriel.
- Cirka 88% av de myndigheter som använt ramavtalet upplever att det är *lätt* eller *mycket lätt* att göra avrop från ramavtalet.
- Cirka 97% är *nöjda* eller *mycket nöjda* med utbudet av varor och tjänster på ramavtalet.
- Vad gäller metod för avrop så föredrar majoriteten av myndigheterna "Rangordning" framför "Förnyad konkurrensutsättning" och "Komboavtal".

Sammanfattning av referensgruppen

- Myndigheterna är över lag nöjda med det nuvarande ramavtalet, särskilt positiva är myndigheterna med ramavtalets bredd. Myndigheterna föreslår samtidigt fler varor som de gärna skulle vilja se i ett kommande ramavtal.
- För att det ska vara enkelt för myndigheterna att vid beställning ta hänsyn till vilka varor som finns i den öppna varukorgen – det vill säga varor som är kravställda, kontrollerade på artikelnivå samt konkurrensutsatta i upphandlingen – behöver information om detta finnas i beställningssystemet. Idag finns denna information endast tillgänglig i prislistor i Excel-format på Avropa.
- När det gäller ändring/uppdatering av sortiment ser flera myndigheter helst att det inte görs så ofta. Flera av myndigheterna konstaterade samtidigt att de inte har något emot om det tillkommer nyheter under avtalstiden.
- Myndigheterna vill även fortsättningsvis ha ett rangordnat ramavtal för hela landet där behovet kan tillgodoses av en leverantör.
- Flera av myndigheterna är mycket nöjda med en leveranstid på tre arbetsdagar.
- Myndigheterna anser att varorna som omfattas av nuvarande ramavtal för kontorsmateriel uppfyller deras behov avseende hållbarhet.

Sammanfattning av leverantörmöten

- Leverantörerna ser en marknad i förändring med digitalisering och minskad efterfrågan på traditionella kontorsprodukter.
- Hållbarhetstrenden påverkar både sortiment och leverantörernas affärsmodeller.
- Ökat behov av flexibilitet vid sortimentshantering under avtalstiden lyftes.
- Delade åsikter om antal ramavtalsleverantörer – flera anser att en alternativ leverantör är viktig för leveranssäkerheten.
- En stor del av försäljningen går till den leverantör som är rangordnad som nummer ett, vilket påverkar incitamenten för övriga leverantörer.
- Önskemål om tätare prisjusteringar, exempelvis var sjätte månad, samt större flexibilitet för att hantera förändrade kostnader.
- Önskemål om tydligare regler för kontrollåtgärder och möjlighet att uppdatera och komplettera sortimentet under avtalets gång.

Utvecklingsområden och slutsatser

I analysen av det nuvarande ramavtalet för kontorsmateriel framkommer att flera aspekter fungerar bra, men det finns också identifierade områden som kan utvecklas för att förbättra både effektiviteten och användarnöjdheten. Nedan sammanfattas de främsta utvecklingsområdena och förändringsbehoven som har identifierats genom förstudien:

- **Varukorgar**

Enligt Kammarkollegiets vägledning för avrop från nuvarande ramavtal för Kontorsmateriel rekommenderas att avropsberättigade i första hand beställer varor från den öppna varukorgen. Den öppna varukorgen består av varor som är kravställda, kontrollerade på artikelnivå samt konkurrensutsatta i upphandlingen.

Målet att den öppna varukorgen ska stå för 80% av omsättningen på ramavtalet uppnåddes inte under den aktuella perioden, där endast 32% av omsättningen kom från den öppna varukorgen. En övergripande översyn av varukorgarna bör göras för att analysera och åtgärda denna obalans.

- **Varor och varugrupper**

Det finns förslag om att bredda eller justera sortimentet för att bättre möta myndigheternas behov. Det innebär att en översyn bör göras av vilka varor och varugrupper som är relevanta att inkludera i upphandlingen.

- **E-handelssystem**

- Det bör utredas om översikten i Statens servicecenters beställningssystem kan förenklas och förbättras.

Enligt förstudien och referensgruppen är den öppna varukorgen ett prioriterat val för flera myndigheter. Det finns dock ett behov av att förbättra systemens funktionalitet, så att det blir tydligare vilka varor som tillhör vilken varukorg. För att det ska vara enkelt för myndigheterna att vid beställning ta hänsyn till vilka varor som finns i den öppna varukorgen behöver information om detta finnas i beställningssystemet. Idag finns denna information endast tillgänglig i prislistor i Excel-format på Avropa.se.

- Se över möjligheten för avropsberättigade myndigheter att anpassa beställningar efter specifika behov.

Det har framkommit att det finns behov av större flexibilitet, särskilt när det gäller e-handelslösningar. Myndigheter uttrycker behov av att kunna begära att leverantören begränsar eller justerar sortimentet utifrån specifika önskemål.

- **Prisjusteringsklausuler**

Leverantörerna har uttryckt att den nuvarande prisklausulen inte ger tillräcklig flexibilitet för att hantera marknadsfluktuationer och extraordinära kostnadsökningar. Det skulle kunna vara lämpligt att överväga en förändring där prisjusteringar kan ske oftare än en gång per år, särskilt vid oförutsedda marknadsförändringar, vilket skulle ge både myndigheter och leverantörer större trygghet under avtalsperioden.

- **Omfattning med uppföljningar**

Det har framkommit synpunkter på omfattningen av vissa uppföljningar under avtals tiden. Mot denna bakgrund bör det under upphandlingsarbetet analyseras hur uppföljningskrav kan utformas på ett sätt som både stödjer myndigheternas behov av kontroll och ger leverantörerna förutsägbara och proportionerliga åtaganden.

- **Uppdatering av varor**

Både leverantörer och referensgruppen har framfört synpunkter kring hur ofta sortimentsändringar bör kunna genomföras under ramavtalsperioden. Åsikterna skiljer sig åt, där leverantörerna ser behov av mer frekventa uppdateringar för att möta marknadsförändringar, medan referensgruppen efterfrågar längre stabilitet för att minska den administrativa hanteringen. Det finns även önskemål om att möjliggöra tillägg av nya artiklar under avtals tiden. Mot denna bakgrund kommer förutsättningarna för ändringar och tillägg i sortimentet att ses över inför kommande upphandling.